

Nagy Gáspár: Nem féltetni kell, hanem sokkal jobban szeretni

Anyatej, anyanyelv, anyaföld, anyanemzet, anyaország, anyaszentegyház...

Még legalább kétszer ennyi gyönyörű anya előtagú vagy abból képzett szót írhatnék ide, melyekhez kivételes lelki tartományok kapcsolódnak azok körében, akiknek nyelvén szólok. Akik megértik és maguk is éltetik ezt a nyelvet. Anyanyelvüket.

Minden nyelv, függetlenül attól, hogy mekkora népesség használja, élteti, vagyis alakítja, képes arra, hogy valós párbeszédbe kezdjen a Világgal. S ha a Világgal társalkodik: titkokat nyitogat és őriz egyszerre.

A kis nemzeteket, vagy a háborúságban szétszórt, töredék népeket, amelyeket megsanyargatott a történelem, legtöbbször nyelvük veszejtésére ítélik olyanformán, hogy más nyelvű, nagyobb népek gyámsága alá helyezik őket. A kitépett vagy lenyelt nyelv, és az így végképp elnémult száj, a többszörösen lenyesett képzelet szimbolikája az egyes ember és közössége végórójaként vetül az Égre, s aztán innen indulnak a csodák. Mert valóban: *nyelvében él a nemzet*. Sőt: abból! A legkisebb is. Ebben a csodálatos lelki-szellemi erőterben, ahol hangok sorával megérteti magát: anyanyelvén fedezi föl a világot, s születése pillanatától, élete végeztéig ez a legigazibb otthona.

Aki Európa közepén a magyar nyelvet kapta örökül anyjától, az látszólag a legtárstalanabb, legkülönösebb nyelvre mondhatja immár több mint ezer esztendeje, hogy ez az anyanyelve. S azt is, hogy kiállta a viharokat. Mert a történelem minden gyilkos igyekezete ellenére fönmaradt. Sőt megtartotta a nemzetet is! Mert voltak papjai, költői, szentjei: tehát hites bujdosói, akik ebben a nyelvben gondolták el a paradicsomkert és a végítélet közti titkokra a megfelelő szókat, igéket s imákat. S a nyelv úgy sűgött nekik Isten által, hogy megmaradt az éltető nemzetség is.

Végezetül azt mondom: nem féltetni kell anyanyelvünket, hanem sokkal jobban kell szeretni. Akkor és most, akkor és ott. Mindenkor. A szeretet partitúrájában ne a féltést és ne a siránkozást vagy a jajveszékelést kottázzák a nyelv őrzőangyalai, hanem a biztos derűt, és ha tetszik: az óvó büszkeség, a nyelvet bátran megvalló öntudat hangjegyeit. Mert csak a szeretet védelmezheti meg.